

Generálne riaditeľstvo pre komunikáciu
Riaditeľstvo C – Vzťahy s občanmi

V Bruseli 24. júla 2009

POVOLEBNÝ PRIESKUM 2009

Eurobarometer Európskeho parlamentu (Štandardný EB č. 71.3) – Jar 2009 Analytické zhrnutie

Obyvateľstvo: EÚ 18+ (Rakúsko 16+)
Pokrytie: EÚ 27 (26 830 občanov Európskej únie)
Obdobie terénneho prieskumu: 12. júna – 6. júla 2009
TNS Opinion

Kontext

Tento prieskum sa uskutočnil týždeň po voľbách do Európskeho parlamentu v júni 2009 s cieľom lepšie porozumieť dôvodom, ktoré viedli európskych voličov k rozhodnutiu zúčastniť alebo nezúčastniť sa na voľbách.

Podobne ako vo všetkých prieskumoch tohto druhu treba zohľadniť medzinárodnú situáciu v období konania terénneho prieskumu: udalosti v Iráne po prezidentských voľbách, zatknutie Aung San Suu Kyiovej a pretrvávajúcu hospodársku a finančnú krízu.

Toto zhrnutie vychádza v prvom rade zo sociodemografických faktorov, na základe ktorých možno čo najlepšie pochopiť profil voliča (pohlavie, socioprofesionálne postavenie, ako aj vek sú základné prvky, ktoré určujú prístup k voľbám). Informácie o rozdieloch medzi jednotlivými krajinami nájdete v časti o predbežných výsledkoch prieskumu.

Vzorka voličov sa vytvorila tak, aby v nej boli zastúpené skupiny voličov s rôznymi **politickými a sociodemografickými** profilmi.

Hlavné tendencie

⇒ **Účasť** vo voľbách bola 43 %. Túto priemernú volebnú účasť v 27 členských štátoch EÚ však treba vnímať na základe **výsledkov v jednotlivých členských štátoch**. Zaznamenalo sa výrazné zvýšenie účasti v ôsmich členských štátoch, v ďalších ôsmich členských štátoch sa účasť stabilizovala a paradoxný pokles účasti bolo možné sledovať v ostatných jedenástich štátoch.

⇒ Prieskum opäť poukázal na **veľké rozdiely medzi jednotlivými profilmi voličov**: na voľbách sa zúčastnilo menej žien ako mužov, menej mladých ľudí ako starých, menej

nezamestnaných ako vedúcich pracovníkov, menej osôb s veľmi nízkou úrovňou vzdelania ako osôb s ukončeným vzdelaním a o niečo menej obyvateľov veľkých miest ako obyvateľov vidieka.

- ⇒ Hoci je nemožné rozlíšiť mieru sledovanosti rôznych občianskych kampaní na európskej či vnútroštátnej úrovni, skutočnosť je taká, že **67 % európskych občanov tvrdí, že v médiách videli kampaň na podporu účasti vo voľbách alebo o nej čítali**. Na druhej strane **tretina voličov, ktorí sa zúčastnili na národných voľbách, sa nezúčastnila na európskych voľbách**. Znamená to, že voľby do Európskeho parlamentu sa vždy považujú za „druhoradé“?
- ⇒ Je zaujímavé poznamenať, že **tretina voličov, ktorí sa nezúčastnili na voľbách (57 %), sa rozhodla v poslednej chvíli**: rozhodli sa najskôr voliť niekoľko týždňov alebo dní pred voľbami či dokonca v deň konania volieb. Keďže správanie tejto skupiny obyvateľstva sa dá najmenej predvídať, bolo by potrebné vopred zistiť ich postoj k voľbám.
- ⇒ Na rozdiel od očakávaní, toto zhrnutie poukazuje aj na skutočnosť, že **väčšina voličov, ktorí sa nezúčastnili na voľbách, zdôvodnila svoje rozhodnutie predovšetkým nedostatkom dôvery v politiku vo všeobecnosti**, a nie nedostatkom dôvery v európske inštitúcie alebo informácií o nich. Jedna z dvoch osôb, ktoré sa nezúčastnili na voľbách, uviedla, že má pozitívny vzťah k Európskej únii.
- ⇒ Čo sa týka **dôvodov, ktoré viedli voličov k rozhodnutiu zúčastniť sa na voľbách, ide hlavne o občiansku povinnosť**. Európsky rozmer sa uvádza až na štvrtom mieste, hneď po podpore blízkej politickej strany.

I. ÚČASŤ

A. Vývoj účasti

⇒ **Menej ako jeden z dvoch európskych občanov sa dostavil k volebným urnám.**

43 % európskych občanov sa zúčastnilo na voľbách v júni 2009.

57 % európskych občanov sa nezúčastnilo na voľbách.

S výnimkou troch krajín, v ktorých je účasť na voľbách povinná, bola účasť najvyššia na Malte (78,8 %), v Taliansku (65 %) a v Dánsku (59,5 %).

Najvyššia volebná neúčasť sa zaznamenala na Slovensku (80,4 %), v Litve (79 %) a v Poľsku (75,5 %).

B. Spomalenie znižovania účasti

⇒ Hoci sa zaznamenalo zníženie účasti v 27 členských štátoch o dve percentá, miera tohto poklesu je nižšia než v predchádzajúcich voľbách. Okrem toho treba priemer Spoločenstva doplniť o údaje jednotlivých členských štátov.

⇒ **Všeobecná analýza:**

	1994	1999	2004	2009
Účasť	56,67 %	49,51 %	45,47 %	43 %
Neúčasť	43,33 %	50,49 %	54,53 %	57 %

⇒ **Analýza podľa jednotlivých štátov:**

Vývoj je v porovnaní s rokom 2004 takýto:

- **V 8 členských štátoch sa účasť výrazne zvýšila (o viac ako 2,5 percenta):**

V zostupnom poradí podľa percentuálnej miery sa účasť zvýšila v týchto krajinách: EE (+17,07), LV (+12,36), DK (+11,65), BG (+9,77), SE (+7,68), PL (+3,66), AT (+3,54) a SK (+2,67).

- **V 8 členských štátoch účasť zostala stabilná (zvýšenie alebo zníženie účasti o menej ako jedno percento):**

- Účasť sa zvýšila v týchto krajinách: FI (+0,87), DE (+0,30) a IE (+0,06).
- Zníženie účasti sa zaznamenalo v týchto krajinách: LU (-0,59), BE (-0,42), ES (-0,27), CZ (-0,10), SI (-0,02).

- **V 11 členských štátoch sa účasť znížila:**

V týchto krajinách je miera poklesu veľmi rozporuplná:

- V 4 členských štátoch sa zaznamenala miera poklesu o 6 až 27 percent: LT (-27,40), CY (-13,10), EL (-10,61), IT (-6,67),
- V 7 členských štátoch bola miera poklesu menej ako 4 percentá: UK (-3,82), MT (-3,60), NL (-2,51), HU (-2,19), FR (-2,13), PT (-1,82), RO (-1,80).

C. Účasť na národnej a európskej úrovni

⇒ **Tretina voličov v národných voľbách neprejavuje záujem o európske voľby.**

Profil voličov, ktorí sa zúčastňujú alebo nezúčastňujú na voľbách, je v porovnaní s rokom 2004 dosť podobný.

Na základe nasledujúcej tabuľky možno konštatovať, že viac ako jedna tretina účastníkov prieskumu sa zúčastnila na národných i európskych voľbách, zatiaľ čo jedna tretina účastníkov prieskumu si uplatnila svoje volebné právo iba v národných voľbách.

	EÚ 27		EÚ 15 („Staré“ členské štáty)		„Nové“ členské štáty (12)	
	2009	2004	2009	2004	2009	2004
Účasť v národných a európskych voľbách	2009	39 %	2009	43 %	2009	26 %
	2004	40 %	2004	44 %	2004	23 %
Účasť v národných voľbách, neúčasť v európskych voľbách	2009	33 %	2009	32 %	2009	35 %
	2004	31 %	2004	30 %	2004	33 %
Neúčasť v národných i európskych voľbách	2009	22 %	2009	19 %	2009	33 %
	2004	23 %	2004	20 %	2004	39 %
Neúčasť v národných voľbách, účasť v európskych voľbách	2009	3 %	2009	3 %	2009	2 %
	2004	5 %	2004	5 %	2004	4 %

Nie sú to práve voliči, ktorí sa zúčastnili na národných voľbách, no nie na európskych (označené sivou farbou), ktorých bolo možné zmobilizovať?

Účasť iba v národných voľbách	Účasť v národných a európskych voľbách	Účasť iba v európskych voľbách
33 %	39 %	3 %

Osoby v tejto skupine majú približne rovnaký profil, a to bez ohľadu na to, či sú zo „starých“ alebo „nových“ členských štátov.

D. Profil voličov

Sociodemografické údaje presne určujú profil voličov a potvrdzujú tendencie, ktoré sa zaznamenali pri predvolebných prieskumoch, ako aj prieskumoch uskutočnených v období predchádzajúcich volieb do Európskeho parlamentu:

⇒ **Pohlavie:** 44 % voličov tvorili muži a 42 % ženy. Podobne ako v roku 2004 bolo možné pozorovať len veľmi malý rozdiel medzi postojom mužov a žien k voľbám.

⇒ **Vek:** Rozdiely sú viditeľnejšie v rámci vekových skupín. Čím sú voliči starší, tým je účasť vyššia.

- Podiel voličov vo veku 18 – 24 rokov bol 29 %, čiže o 14 % menej ako európsky priemer a o 4 % percentá menej ako v roku 2004.
- Podiel voličov vo veku 18 – 24 rokov (29 %) bol nižší o 21 % ako podiel voličov vo veku 55 rokov a viac (50 %); v roku 2004 dosiahol podiel mladých, ktorí sa zúčastnili na voľbách, úroveň 33 %.

⇒ **Vzdelanie: Čím vyššia je úroveň vzdelania, tým vyššia je účasť:**

- Podiel voličov, ktorí študovali aj po dovŕšení veku 20 rokov, bol najvyšší (52 %).
- Podiel voličov študentov bol 34 %.

⇒ **Činnosti:** Medzi účastníkmi prieskumu možno pozorovať **veľké rozdiely** v závislosti od ich činnosti. Na základe kritéria povolania sa dajú účastníci prieskumu rozdeliť do viacerých kategórií:

- Kategórie, v ktorých **je účasť najnižšia:**

- Podiel nezamestnaných hlasujúcich bol 28 %.
- Podiel hlasujúcich študentov bol 33,9 %.
- Podiel hlasujúcich robotníkov bol 35,9 %.

- Kategórie, v ktorých **je účasť najvyššia:**

- Podiel hlasujúcich vedúcich pracovníkov bol 53,5 %.
- Podiel hlasujúcich samostatne zárobkovo činných osôb bol 51 %.
- Pokiaľ ide o podiel dôchodcov, ten dosiahol úroveň 49 %, čím sa potvrdila skutočnosť, že starší ľudia sa zúčastňujú na voľbách vo väčšej miere.

⇒ **Miesto bydliska:** Účasť je nižšia vo veľkých mestách: obce vo vidieckych oblastiach: 44,1 %; malé a stredne veľké mestá: 43 %; veľké mestá: 41,4 %.

⇒ **Finančná situácia:** Najvyšší podiel neúčasti vo voľbách sa zaznamenal v skupine voličov, ktorí tvrdia, že majú väčšinou **problém s platením faktúr (66,1 %)**.

Pripomeňme, že v rámci volebného prieskumu Eurobarometra č. 71 uskutočneného v januári 2009 **nezamestnanosť** nebola podľa európskych občanov prioritnou témou kampane, ktorá by mala tvoriť súčasť európskej volebnej diskusie.

Tento výsledok potvrdzuje výsledok prieskumu o hospodárskej a finančnej kríze (EB č. 71), ktorý poukázal na veľké znepokojenie európskych občanov v súvislosti so súčasnou a budúcou situáciou.

⇒ **Pozitívny vzťah k Európskej únii:** Na rozdiel od všeobecného presvedčenia nebola účasť „antieurópanov“ vo voľbách vysoká.

- Iba jedna tretina osôb, ktoré majú negatívny vzťah k Európskej únii a tvoria 32 % voličov, sa zúčastnila na voľbách, a to presne 33,5 % antieurópskych voličov. Zostávajúcich 66,5 % antieurópskych voličov sa na

voľby nedostavilo a dalo na znak protestu prednosť ľahostajnosti pred uplatnením svojho hlasovacieho práva.

- Na druhej strane **spomedzi 64 % účastníkov prieskumu, ktorí sa vyjadrili, že majú k Európskej únii pozitívny vzťah, sa na voľbách zúčastnilo 49 % a 51 % sa na nich nezúčastnilo.**

II. PREHĽAD KAMPANE V MÉDIÁCH

⇒ **Kampane na podporu účasti vo voľbách mali výrazný účinok na európskych občanov.**

Spomínajú si európski občania, že videli kampaň, ktorá ich vyzývala na účasť vo voľbách v júni 2009 alebo o nej počuli či čítali? Áno, spomína si na to väčšina európskych občanov: **67 % účastníkov prieskumu odpovedalo na túto otázku kladne**, pričom 30 % poskytlo zápornú odpoveď.

➤ Sociodemografická analýza:

- **Vek** účastníkov prieskumu neovplyvnil ich odpoveď na uvedenú otázku: spomedzi účastníkov prieskumu vo veku 18 – 24 rokov si na kampaň spomína 66 %, pričom u účastníkov prieskumu vo veku 55 rokov a viac je tento podiel 67 %.
- Ani **typ médií** nemal vplyv na odpoveď, ktorú poskytli účastníci prieskumu: 71 % každodenných užívateľov internetu si spomína na kampaň, rovnako ako 68 % tých, ktorí ho vôbec nepoužívajú.
- Spomedzi **hlasujúcich v európskych voľbách** (43 %) si na kampaň spomína 73 % oproti 25 %, ktorí tvrdia, že sa na kampaň nepamätajú.

Spomedzi **osôb, ktoré sa na voľbách nezúčastnili**, si na kampaň spomína 61 % oproti 36 %, ktorí sa na kampaň nepamätajú.

III. VOLIČI A OSOBY, KTORÉ SA NEZÚČASTNILI NA VOĽBÁCH: ICH PROFIL A SPRÁVANIE

Európskym občanom sa položila otázka v súvislosti s tým, že kedy sa rozhodli, či sa na voľbách zúčastnia alebo nie.

A. Postoje voličov

⇒ **70 % z nich sa rozhodlo už dávno pred voľbami, za koho budú hlasovať (otázka sa položila 43 % voličov).**

Jeden z dvoch voličov (50 %) sa vyjadril, že *vždy* hlasoval za tú istú politickú stranu alebo toho istého kandidáta. Jedna pätina voličov (21 %) sa rozhodla niekoľko *mesiacov* pred voľbami.

Z toho vyplýva, že **voliči, ktorí sa rozhodnú niekoľko týždňov** (13 %) alebo *dni* (9 %) pred voľbami či dokonca *v deň ich konania* (6 %), predstavujú **menšinu**.

Možno predpokladať, že týchto **28 % voličov** sú tí občania, ktorí najviac sledovali volebné kampane, keďže medializácia volieb sa zintenzívnila v posledných dňoch pred voľbami.

➤ Sociodemografická analýza:

- **Vek** je najdôležitejším faktorom ovplyvňujúcim odpovede. **59 %** účastníkov volieb **vo veku 55 rokov a viac** tvrdí, že vždy volili rovnakým spôsobom. Tento podiel sa znižuje v závislosti od veku účastníkov prieskumu: v skupine hlasujúcich **vo veku 18 – 24 rokov** bol podiel tých, ktorí vždy hlasovali za tú istú stranu alebo toho istého kandidáta, **iba 30 %**.
- **Činnosti:** Prvou kategóriou voličov, ktorí **sa rozhodli zúčastniť na voľbách v deň ich konania, sú nezamestnaní (12 %)**;
 - do druhej kategórie patria študenti, ktorí sa rozhodli zúčastniť na voľbách niekoľko dní (18 %) alebo týždňov (20 %) pred ich konaním;
 - kategóriu voličov, ktorí sa vyjadrili, že volili vždy rovnakým spôsobom, tvoria prevažne dôchodcovia (60 %), ženy v domácnosti (57 %) a samostatne zárobkovo činné osoby (52 %).

B. Postoj osôb, ktoré sa nezúčastnili na voľbách

⇒ *Tretina osôb, ktoré sa nezúčastnili na voľbách (57 % voličov), sa rozhodla v poslednej chvíli.*

32 % osôb, ktoré sa nezúčastnili na voľbách, sa vyjadrilo, že sa rozhodli nejsť voliť niekoľko dní (16 %) pred voľbami alebo *v deň ich konania* (16 %).

Z toho by sa dalo vyvodiť, že v týždni pred voľbami ešte nič nie je rozhodnuté, čo znamená, že tieto osoby predstavujú skupinu voličov, ktorých je možné zmobilizovať.

Nakoniec jedna z piatich osôb, ktoré sa nezúčastnili na voľbách (22 %), uviedla, že nikdy nevolila.

⇒ *Pocit spolupatričnosti k Európskej únii alebo naopak u osôb, ktoré sa nezúčastnili na voľbách, nastoľuje otázku nedostatku európskej diskusie.*

Spomedzi osôb, ktoré sa nezúčastnili na voľbách (57 %):

- **22 % tvrdí, že sa nikdy nezúčastnili na voľbách**, pričom:
 - 27 % z nich nemá kladný vzťah k Európskej únii
 - 18 % z nich má kladný vzťah k Európskej únii.
- **Jedna z dvoch osôb, ktoré sa nezúčastnili na voľbách, uviedla, že má pozitívny vzťah k Európskej únii**, pričom:
 - 18 % z nich sa rozhodlo nezúčastniť na voľbách v deň ich konania
 - 18 % z nich sa rozhodlo nezúčastniť na voľbách niekoľko dní pred ich konaním

Môžeme si položiť otázku, či tieto osoby, ktoré sa nezúčastnili na voľbách, pričom tvrdia, že podporujú Európsku úniu, nepatria tiež do skupiny voličov, ktorých je možné zmobilizovať.

III. ÚČASŤ A NEÚČASŤ: DÔVODY A OTÁZKY SPOJENÉ S VOĽBAMI

A. Dôvody

⇒ *Príčinou neúčasti je hlavne nedostatok dôvery v politiku vo všeobecnosti.*

Hlavný dôvod, ktorý viedol 57 % voličov k rozhodnutiu nezúčastniť sa na voľbách, je skôr **nedostatok dôvery v politiku vo všeobecnosti než nedostatok dôvery v európske inštitúcie alebo znalostí o nich a o EP.**

- Politické dôvody v širšom význame:

- nedostatok dôvery v politiku alebo nespokojnosť s politikou vo všeobecnosti (28 %),
- presvedčenie voliča, že jeho hlas je nepodstatný (17 %),
- nezáujem o politiku (17 %).

- Dôvody spojené s EÚ:

- neznalosť EÚ, EP a volieb (10 %),
- nezáujem o európske záležitosti (9 %),
- nespokojnosť s EP ako inštitúciou (8 %),
- absencia volebnej kampane (6 %).

⇒ *Motívom na účasť vo voľbách sú skôr otázky spojené s občianskou povinnosťou než európsky rozmer udalosti.*

Ako hlavný dôvod na účasť uviedlo 43 % voličov občiansku povinnosť, ktorá má prednosť pred ostatnými politickými dôvodmi. Hlasovanie vo voľbách teda charakterizovalo viac občianske hľadisko než vyjadrenie protestu voči Európskej únii či jej podpory. Vyjadrenie nespokojnosti motivovalo len veľmi málo občanov.

- Občianska povinnosť:

- 47 % voličov sa vyjadrilo, že volili s cieľom vykonať si občiansku povinnosť
- 40 % z nich uviedlo, že sa zúčastnili na voľbách, pretože sa na nich zúčastňujú pravidelne

Ak sa účasť zvyšuje v závislosti od veku, ako je to uvedené vyššie, treba poznamenať, že ani vek ani profesijné postavenie nemajú vplyv na zmysel pre občiansku povinnosť.

- Politická podpora:

- 24 % uviedlo, že sa zúčastnili na voľbách s cieľom podporiť politickú stranu, ktorá je im blízka,
- 9 % uviedlo, že dôvodom na účasť bola pre nich podpora vlády.

- Hlasovanie ako vyjadrenie nespokojnosti:
 - 11 % uviedlo, že sa zúčastnili na voľbách, aby vyjadrili svoju nespokojnosť,
 - 5 % uviedlo, že dôvodom na účasť bolo pre nich potrestanie vlády.
- Hlasovanie s európskym rozmerom: V analýze motivácií hlasujúcich sa v menšej miere uvádza európsky rozmer.
 - 19 % uviedlo, že sa zúčastnili na voľbách, pretože si myslia, že ich hlas v európskych voľbách môže prispieť k zmene,
 - 16 % sa zúčastnilo na voľbách, lebo podporujú EÚ,
 - 13 % motivovala skutočnosť, že sa považujú za Európanov,
 - 5 % uviedlo, že dôvodom na účasť bol ich záujem o európske záležitosti,
 - a 5 % sa zúčastnilo na voľbách, pretože ich presvedčila volebná kampaň.

Poznámka: Možno uviesť viacero dôvodov, miera odpovedí presahuje hranicu 100 %.

B. Otázky spojené s voľbami

Hlavné dôvody na účasť voličov vo voľbách mali prevažne ekonomický charakter. Nájde sa medzi nimi témy, ktoré uvádzali európski občania v rámci rôznych predvolebných prieskumov ako prioritné témy kampane.

Otázky spojené s voľbami Júl 2009	Prioritné témy kampane Marec 2009
41 % Ekonomický rast	52 % Ekonomický rast
37 % Nezamestnanosť	57 % Nezamestnanosť
22 % Budúcnosť dôchodkov	32 % Budúcnosť dôchodkov
22 % Úloha EÚ na medzinárodnej scéne	

IV. NÁZORY A POZÍCIE VO VZŤAHU K EURÓPSKEMU PARLAMENTU A EURÓPSKEJ ÚNII

A. Vo vzťahu k EP:

⇒ *Úroveň informovanosti v súvislosti s voľbami považuje väčšina účastníkov prieskumu za dostatočnú.*

53 % účastníkov prieskumu uviedlo, že nemali dostatočné informácie na to, aby sa mohli rozhodnúť, či sa zúčastnia alebo nie na voľbách v júni 2009, pričom 42 % z nich tvrdilo opak.

➤ Sociodemografická analýza:

- 50 % **žien** a 57 % mužov uviedlo, že neboli dostatočne informovaní.
- Za nedostatočne informovaných sa považovali hlavne **mladí ľudia** (50 %).
- 62 % účastníkov prieskumu, ktorí majú **pozitívny vzťah k Európskej únii**, disponovali dostatočnými informáciami, pričom 35 % z nich uviedlo, že nemali všetky potrebné informácie na účasť vo voľbách.
- 69 % **voličov** sa vyjadrilo, že nedisponovali všetkými potrebnými informáciami na to, aby sa mohli rozhodnúť.
- Pokiaľ ide o **osoby, ktoré sa nezúčastnili na voľbách**, 56 % z nich uviedlo, že nemali všetky potrebné informácie na to, aby sa mohli rozhodnúť ísť voliť.

⇒ *Zohľadňuje Európsky parlament obavy európskych občanov? Výsledky sú zmiešané.*

46 % účastníkov prieskumu sa domnieva, že EP berie do úvahy obavy európskych občanov, 41 % z nich si myslí opak a 13 % z nich neposkytlo odpoveď na túto otázku.

➤ Sociodemografická analýza:

- **Vek, v ktorom volič ukončil štúdium**, má vplyv na jeho voličské správanie: 55 % osôb, ktoré ukončili štúdium po dovŕšení veku 20 rokov, sa domnieva, že EP berie do úvahy obavy občanov, to isté si myslí 60 % osôb, ktoré ešte stále študujú, pričom ten istý názor má iba 38 % osôb, ktoré ukončili štúdium pred dovŕšením veku 15 rokov.
- 61 % osôb, ktoré **majú pozitívny vzťah k Európskej únii**, sa domnieva, že EP zohľadňuje obavy občanov oproti 28 % týchto osôb, ktoré sú presvedčené o opaku.
- 69% osôb, ktoré **nemajú pozitívny vzťah k Európskej únii**, sa domnieva, že EP nezohľadňuje obavy občanov.
- 56 % **voličov vo voľbách do EP** si myslí, že obavy občanov sa berú do úvahy. 34 % z nich si myslí opak.

- 48 % osôb, ktoré sa nezúčastnili na voľbách, si myslí, že Európsky parlament nezohľadňuje obavy občanov. 37 % z nich je presvedčených o opaku.

B. Vo vzťahu k EÚ vo všeobecnosti:

⇒ *Jeden z dvoch európskych občanov má dôveru v európske inštitúcie.*

50 % účastníkov prieskumu má dôveru v európske inštitúcie, 40 % uviedlo opak.

➤ Sociodemografická analýza:

- **Ženy majú o niečo menej dôvery** v európske inštitúcie než muži (48 oproti 53 %).
- **Najviac dôvery** v európske inštitúcie majú **mladí ľudia** (54 %).
- **Vek, v ktorom volič ukončil štúdium**, je podstatný faktor: **čím dlhšie volič študoval, tým vyššia je jeho dôvera v európske inštitúcie**. 60 % osôb, ktoré pokračovali v štúdiu aj po dovŕšení veku 20 rokov, dôveruje európskym inštitúciám a v skupine osôb, ktoré ešte stále študujú, je tento podiel 69 %. V skupine osôb, ktoré ukončili štúdium pred dovŕšením veku 15 rokov, dosahuje však tento podiel iba úroveň 43 %.

➤ Analýza podľa jednotlivých štátov:

- **Najviac dôvery** v európske inštitúcie spomedzi Európanov majú Fíni (67 %), po ktorých nasledujú Belgičania, Estónci a Cyperčania (66 %) a Malťania (65 %).
- **Najmenej dôvery** v európske inštitúcie spomedzi Európanov majú Briti (60 %), Lotyši (52 %) a Česi (50 %).

⇒ *Viac ako 6 z 10 európskych občanov sa cíti byť európskymi občanmi.*

64 % účastníkov prieskumu sa cíti byť občanmi EÚ oproti 32 %, ktorí uviedli, že nemajú tento pocit.

➤ Sociodemografická analýza:

- Tento parameter závisí od **veku, v ktorom volič ukončil štúdium**: čím dlhšie volič študuje, tým viac sa cíti byť občanom EÚ:
 - ukončenie štúdia pred dovŕšením veku 15 rokov: 54 % osôb sa cíti byť občanmi EÚ
 - ukončenie štúdia po dovŕšení veku 20 rokov: 75 % osôb sa cíti byť občanmi EÚ
 - študenti: 77 % z nich sa cíti byť občanmi EÚ

⇒ *Analýza pocitu príslušnosti a spolupatričnosti k Európskej únii*

69 % európskych občanov sa domnieva, že príslušnosť ich krajiny k EÚ je dobrá vec. 22 % si myslí opak. Táto otázka sa položila všetkým účastníkom prieskumu.

➤ Analýza podľa jednotlivých štátov:

- Spomedzi štátov EÚ je najvyšší podiel osôb, ktoré považujú členstvo ich krajiny v Európskej únii za dobrú vec, v Luxembursku (85 %), Holandsku (84 %) a Belgicku (83 %).
- Najnižší podiel osôb, ktoré považujú členstvo ich krajiny v Európskej únii za dobrú vec, je v Lotyšsku (49 %), Veľkej Británii (45 %) a Maďarsku (36 %).

⇒ ***Pocit spolupatričnosti k svojej krajine má prednosť pred pocitom spolupatričnosti k Európskej únii.***

➤ Spolupatričnosť k svojej krajine:

91 % európskych občanov cíti **spolupatričnosť k svojej krajine** oproti 7 %, ktorí tvrdia opak. Z týchto 91 % európskych občanov 96 % účastníkov prieskumu potvrdilo, že cíti **spolupatričnosť k Európskej únii**.

➤ Spolupatričnosť k Európskej únii:

64% účastníkov prieskumu cíti **spolupatričnosť k Európskej únii** oproti 32%, ktorí tvrdia opak. Z týchto 64 % účastníkov prieskumu 67 % osôb potvrdilo, že cíti **spolupatričnosť k svojej krajine**.

V. VÝZNAM, KTORÝ SA PRIPISUJE ZNALOSTI VÝSLEDKOV VOLIEB

Výsledky prieskumu poukazujú na skutočnosť, že občania, ktorí sa zúčastnili na prieskume, pripisujú určitú dôležitosť informáciám o zvolených kandidátoch a víťazných stranách.

⇒ Zvolení kandidáti:

49 % účastníkov prieskumu sa domnieva, že pre voliča je veľmi dôležité vedieť, ktorí kandidáti boli v jeho krajine zvolení za poslancov Európskeho parlamentu. **44 % si myslí, že to nie je dôležité.**

68 % účastníkov európskych volieb (čo predstavuje 43 % obyvateľstva EÚ) si myslí, že je dôležité poznať zvolených kandidátov oproti **28 % voličov, ktorí túto skutočnosť nepovažujú za dôležitú.**

⇒ Vít'azné strany:

50 % účastníkov prieskumu sa domnieva, že pre voliča je veľmi dôležité vedieť, ktorá politická strana v jeho krajine má najviac kandidátov zvolených za poslancov Európskeho parlamentu. **43 % si myslí, že to nie je dôležité.**

71 % účastníkov európskych volieb (čo predstavuje 43 % obyvateľstva EÚ) si myslí, že je dôležité vedieť, ktorá politická strana má najviac kandidátov zvolených za poslancov Európskeho parlamentu oproti **25 % voličov, ktorí túto skutočnosť nepovažujú za dôležitú.**

Oddelenie monitorovania verejnej mienky

Podrobnejšie informácie Vám poskytnú:
Jacques Nancy (+32 2 284 24 85)
Nives Zun
Elise Defourny
Jonas Trifot (+32 2 284 06 55)